

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Právní význam názoru nebo stanoviska nezletilého dítěte“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR

Termín a místo konání: 9. září 2026 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekutivnímu řádu)

Nabízený program byl iniciován pracovníky účastnicemi se jiných programů lektora se zdůvodněním, že jsou mnohdy, a to někdy i nadbytečně, civilními soudy vyzýváni ke zjištění nebo dovození názoru nebo stanoviska dítěte. **Názor dítěte se však zjišťuje i mimo soudní rozhodování.** Je proto vždy zapotřebí, aby pracovníci měli **základní znalosti jak právní úpravy, tak i faktického vedení výslechu dítěte s následným zohledněním ve fázi hodnocení jeho přání.** Pozornost bude věnována **Komentáři Výboru OSN pro práva dětí č. 12 o právu dítěte být slyšeno.**

Na konci programu bude absolvent schopen:

- řádně vymezit situace, kdy je třeba zjistit názor nebo stanovisko dítěte,
- znát příslušnou právní úpravu,
- rozlišit participační práva dítěte a povinnost orgánu zjistit názor nebo stanovisko dítěte,
- řádně vést výslech dítěte,
- řádně poučit dítě o jeho právech a povinnostech,
- řádně protokolovat průběh výslechu,
- určit, zda rodič nebo zástupce mohou být přítomni výslechu,
- vyhnout se kladení sugestivních a kapciózních otázek,
- dovodit názor dítěte, není-li dítě schopno jej samo sdělit,
- posoudit rozumovou vyspělost dítěte,

- chápat názor jako přední a nikoliv nejvyšší hledisko,
- vymezit situace, kdy není třeba k názoru dítěte přihlížet,
- provádět test proporcionality.

Naplnění těchto cílů by mělo obecně posílit dovednostní kompetence cílové skupiny, zejména jde-li o právní argumentaci vůči rodičům a jejich právním zástupcům a vůči civilním soudům.

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Princip nejlepšího zájmu dítěte v legislativě a právní úprava

- Úvod do problematiky, zakotvení principu v Úmluvě o právech dítěte a jeho projevy v občanském zákoníku, zákonu o sociálně-právní ochraně dětí a dalších právních předpisech.
- Život a zdraví dítěte jako nejvyšší hledisko. Participační práva dítěte.
- Ústavní pořádek, zejména Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů
 - zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
 - zákon č. 292/2012 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů
 - zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

2. Názor a stanovisko dítěte v právní úpravě

- Zakotvení participačních práv
 - Úmluva o právech dítěte
 - občanský zákoník
 - zákon o sociálně-právní ochraně dětí
 - procesní předpisy
- Domněnka, že dítě je schopno přijímat informace a formulovat názory od 12 let
 - vyvratitelný charakter domněnky
 - posouzení rozumové a volní vyspělosti dítěte
 - věk jako zakázané kritérium, zdůraznění podpůrného charakteru věku dítěte
- Terminologie
 - přání dítěte - projevy v právním řádu
 - stanovisko dítěte - projevy v právním řádu
 - názor dítěte - projevy v právním řádu
 - obsahové rozdíly v uvedených termínech

3. Zjišťování názoru nebo stanoviska dítěte

- Zjišťování názoru nebo stanoviska civilním soudem nebo OSPOD
- Oprávnění civilního soudu požádat OSPOD o zjištění názoru nebo stanoviska dítěte
 - možnosti OSPOD odmítnout soudu spolupráci
- Rozlišení mezi zjištěním názoru nebo stanoviska a dovozením názoru nebo stanoviska
 - postup v případech, kdy dítě není schopno názor nebo stanovisko projevit
- Metody zjišťování názoru nebo stanoviska
 - nestrannost orgánu a vyslychající osoby
 - neutrální podmínky - výslech dítěte o samotě, nemožnost slíbení dítěti, že se rodiče o jeho výpovědi nedozvědí
 - možnost vyslechnutí dítěte bez předchozího upozornění, zejména o přestávce ve škole
 - zákaz sugestivních otázek

- zákaz kapciózních otázek
- právo zástupce dítěte být přítomen výsledku
- protokolace výpovědi
- řádné poučení dítěte o jeho právech a povinnostech
- Doručování dětem
- Judikatura ke zjišťování názoru nebo stanoviska

4. Hodnocení názoru nebo stanoviska

- Volné hodnocení podkladů
- Hodnocení rozhodujícím subjektem
- Odůvodnění hodnocení
- Názor dítěte jako přední hledisko
- Kdy zájem dítěte ustupuje zájmu jiné osoby?
- Kdy názor nebo stanovisko dítěte ustupuje jiné složce nejlepšího zájmu?
- Test proporcionality
- Kdy se k názoru nebo stanovisku dítěte nepřihlíží?
 - dítě není vyspělé
 - názor nebo stanovisko nejsou vážné nebo svobodné - dítě je ovlivněno
 - dítě si názorem škodí - názor dítěte je v rozporu s právem na zdraví (dítě kouří, pije, užívá omamné látky) nebo na vzdělání (dítě odmítá chodit do školy)
 - dítě nechrání své zájmy, ale zájmy jiných osob - dítě souhlasí s řešením jen proto, aby vyhovělo rodičům apod.
 - dítě žádá nesplnitelné

5. Diskuse a závěr